

на дѣсния брѣгъ съ прѣдмостно укрѣпление, а между Маршиеннъ и Дененъ — двойна укрѣпена линия. Въ Дененъ имало 13.000 души. Вилларъ, като получилъ заповѣдъ да принуди неприятеля да снесе обсадата на Ландреси, направилъ лѣжовни приготовления за атака на лѣвия край отъ циркумвалационната линия на принца Евгения при Ландреси, и щомъ послѣдния съсрѣдоточилъ на това мѣсто по голѣмата частъ отъ силигѣ си, Вилларъ, като оставилъ срѣщу него единъ малъкъ отрядъ, трѣгналъ скрито съ цѣлата си армия къмъ Дененъ. Като прѣминалъ съ прѣднитѣ си войски прѣзъ Шелда подъ Бушенъ, той лесно завладялъ двойната укрѣпена линия и, като се научилъ за движението на принца Евгения къмъ Дененъ, веднага атакувалъ прѣдмостното укрѣпление съ 40 разгнати баталиона пѣхота, построени единъ задъ другъ (което и съставило колоната, извѣстна подъ названиее Дененова, *colonne de Denain*). Тѣзи колоната стрѣмително атакувала на щикъ неприятеля, който заемалъ прѣдмостното укрѣпление, отхвърлила го въ рѣката и частъ отъ него истрѣбила,

частъ взела въ плѣнъ. Тѣй щото вторий пжтъ вече атаката на пѣхотата въ колона и на щикъ, за пръвъ пжтъ употребена въ сражението на р. Шпейербахъ (въ 1703 година), имала плененъ и свършенъ успѣхъ. Съ пристиганieto на главнитѣ сили на французската армия, Вилларъ взелъ Маршиеннъ, а принцъ Евгений, който достигналъ Шелда вече слѣдъ поражението на войскитѣ си и вземанieto на прѣдмостното укрѣпление, билъ принуденъ да снесе обсадата на Ландреси и, като отстѣпилъ прѣзъ Монсъ къмъ Турне, не прѣдприемалъ вече нищо важно до края на похода. А Вилларъ, слѣдъ сключаванieto на примирие съ англичанитѣ, като присѣдинилъ къмъ армията си гарнизонитѣ на Ипернъ, Дюнкирхенъ и др., а слѣдъ побѣдата при Дененъ — гарнизонитѣ на Валансиенъ и Кондѣ, билъ вече почти съ 20.000 души по силенъ отъ противника си, освѣнъ това ималъ на своя страна нравственното надмощие — вслѣдствие издържаната отъ него побѣда, и свършилъ похода съ обсадата и прѣвземанieto на крѣпоститѣ: Дуге, Кенуа и Бушенъ.

§ 11.

Общъ възгледъ върху дѣйствиата на принца Евгения въ войната 1700—1713 година.

Въ допълнение на изложенитѣ по горѣ военни дѣйствия на принца Евгения въ войната за наслѣдството на испанския прѣстолъ (1700—1713), нѣка приведемъ нѣкои черти, които служатъ къмъ характеристиката на принца Евгения въ време на 12-тъ похода, извършени отъ него въ тѣзи война.

Много още прѣди отварянieto на войната за наслѣдството на испанския прѣстолъ, принцъ Евгений прѣдложилъ на Леополда I, въ свѣта му, да испрати ерцхерцога Карла въ Ма-

дритъ, за да напомни, съ присжтствието си, на Карла II, испански кралъ, който се намиралъ близо до смъртъта, за правата на австрийския домъ върху испанския прѣстолъ и съ това да противудѣйствува на другитѣ прѣтенции и интриги. Заедно съ това, принцъ Евгений искалъ мнѣние, че трѣбвало да се испрати една императорска армия въ Ломбардия, за да се заематъ въ нея, съ съгласието на испанския кралъ, всичкитѣ крѣпости. Но нѣкои членове отъ свѣта, вѣроятно отъ завистъ и злоба